

SZERKESZTŐSÉG:
 BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11.
 Telefon száma 788.
 KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
 CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:
 Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
 Egy évre . . . 40 kor. Egy negyedévre 10 kor.
 Egy félévre . . . 20 kor. Egy hónapra . . . 8 kor 60 fil.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:
 3 hónapra . . . 12 korona.
 Francia-, Olasz-, orosz-, angol-, magyar-, spanyol-, román-, svájci-, hollandiai- és szerbiai- válságot szorongató országokba, melyek a postaszállományt tartoznak, negyedére is koronára csökkentett.

Egy szám ára 12 fil.

EGYETÉRTÉS

FENYŐ SÁNDOR
 főszerkesztő.

EÖTVÖS KÁROLY
 szépirodalmi főszerkesztő.

ADÓHIVATAL.
 BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11.
 Telefon száma 708.
 HIRDELÉSEKET ÉS NYILTÉRRE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
 Pénzeszközök: John F. Jones & Co. 21. utca, Fiumei út mellett.
 Londonban fogadják: Telex József 11. Bloomsbury Square.
 Frankfurtban a Németországi királyi ügyvezetői hivatalnál: Danneberg & Co. G. L. & Co. Tassa, valamint összes fiókja.
 Bécsben: Danneberg & Co. Kumpfgasse Nr. 3.
 Dukes M. utca, L. Wollzeile Nr. 6-5.
 Hasenlehn és Vogler L. Wallbrunnsgasse 10.
 Moszkva: Radoff Szejterstrasse Nr. 2.
 Oppelk A. Stubenstraße Nr. 2.
 Schickel Henck. L. Wollzeile Nr. 14.
 Kérlőkben: Orel, Füssli & Co. és valamennyi hirdetői iroda.

Mai számunk főbb közleményei:
 Vezércikk: Nihil.
 Tökéletes fejtelenség.
 Tisza kudarcza.
 Károlyi.

Nihil.

Se költségvetés nincsen, se katonai nincsen, se kiegyezés nincsen, se kormány nincsen, se párt nincsen. Máig mindössze ennyi az eredménye annak a politikának, amely egy fél esztendeje folyik ebben az országban, a melyet az utolsó felszólításban rá akartak erőszakolni erre az országra.

Ezekről a csekélysegekről eltekintve, minden van. Semmi bajunk, csak a torkunk véres. Eljutottunk a teljes és tökéletes politikai nihil-hez. A melynek teljességét még kiegészíti stilszerűen az, hogy tanács sincs, idea sincs arra, hogy miképpen lehetne megint összekalapálni a rendet ebben az országban.

A megbukott kormány mindig azon rimánkodott, adjanak alkalmat a pártjának, hogy kimutathassa a nagy többségét. Ime, megkerült az alkalom s kiderült menten, hogy se kormány-párt nincsen, se többség nincsen.

Nincs kormánypárt, hanem vagyon négy külön párt, a ki mind másféle huz. Vannak ó-szabadelvűek, vannak labancz-magnások, vannak feudális agráriusok és vannak nemzeti pártiak. A mely utolsó párt még az ó-nemzetiek és új-nemzetiek alosztályára oszlik. Ez a négy, vagy öt párt közös klubhelyiséget tartott ugyan mindez ideig, csipri-csupri kérdésekben együtt is szavazott, de együttmaradni csak azért maradt, mert eddig nem akadt olyan erős probléma, a mely elég erővel hódította volna egyiket jobbra, másikat balra, meg aztán azért, mert mind-egyik leste a jó alkalmat, mikor lökheti ki a másikat a közös lakásból.

És ez a „párt” akart szembeszállani a nemzet akaratával.

Hogy most megjött a kellő probléma, a mely szétbontotta azt a rettenetes politikai immoralitást, a mely ennek az öt pártnak az együttmaradásában dokumentálódott: nemcsak a mostani kormányválság szempontjából döntő fontosságú dolog, de, a jövődöntő tekintetéből is rendkívüli körülmény.

Ha van ebben a négy-öt pártban egy garas ára politikai becsület, össze nem állanak többet, az ő kissé hosszasan tartott vadházasságukban szinte az egyéni korrektséget érintenél már, ha azok az urak egymás irányában megint politikai barátságra, vagy akár csak a politikai tolerancia posse álláspontjára helyezkednének.

Nem tehetik ezt már azért se, mert kimutatta ez a politikai válság azt is, hogy:

Nincs többség.

Hol van az a majoritás, a mely a katonai javaslatokat pur et simple megszavazza, a hogy ezt Széll Kálmán kívánta? Melyik konventikulumban vagyon ez a majoritás?

Az ó-szabadelvűek értekezletében, a mely csak a liberalizmust hangoztatta, de a katonai kérdéssel mélyen hallgatott s a mely feltétlen minoritása a képviselőháznak?

A labancz-magnások cercelejében, a mely még kevesebbet beszél, s a mely az ó-szabadelvűekkel együtt se ad majoritást?

Az agráriusok táborában, a mely a néppárt padjai felé húzódik vágyakozó szemmel?

Avagy végezetül az ó- és új-nemzetiek konventikulumban, a mely tisztára a függetlenségi párt álláspontján van, azt hirdető, hogy csak nemzeti vívmányok árán szabad a katonai javaslatokat keresztülböcsélni?

Hol van hát az a majoritás? Gróf Tisza István pártvezéri karrierjét befejezve, immár nincs senki, a ki elhagyja a kedves mesét. S nem is lehet. Most azok az urak forma kedvéért se kerülhetnek többé egy tető alá.

Csak nem követhetik el azt aszörnyűséget, hogy bárki kedvéért is elfogadják a katonai javaslatokat sans phrase azok, a kik most nyíltan kijelentik, hogy ára van annak. Ilyet meg lehet cselekedni választások ide-

jén, isten háta megett levő falvak piacán megtartott programbeszédnek dacára, de nem akkor, ha az egész ország szemelátára történik a gyülekezés, a pronunciamentózás.

Tehát nincs és nem is lesz többség. Illetve van, de az ellenzék oldalán. Az ellenzék voksaival meg a konventikulumozók szavazataival: ez a többség, az erős többség, hacsak a katonai javaslatok kérdésében is.

Igaz, pitoyabilis, szinte gyerekes módon jött le Bécsből gróf Tisza István, hogy kabinetet alakítsanak, neveléses módon jött le, nem hozván magával se villámot, se mézeskalácsot. De azért mégis nem csupán ő az oka annak, hogy oly rohamosan letele a miniszterelnökségre. Hanem oka, elsőrendű oka az is, hogy egyáltalán nincs többség, senki részére sincsen többség. Addig hirdették ezek a kis frakcióc-kák, hogy ők tömörök, hogy ők egységesek, hogy ők majoritások, a mig akadt az országban egyetlenegy száll ember, a ki elhitte ezt az üres fecsegést. Kissé hosszadalmas politikai kopolalásba fog kerülni gróf Tisza Istvánnak, hogy ő volt az az egyetlen száll ember.

Ezek konstataciója után pedig méltóztassék szólni az ellenzéknek, a mely nem enged, hogy a többség akarata érvényesüljön, méltóztassék szólni azt a «kisebbségnek», a mely az alkotmány ellenére kormányt buktat. A szidás végezetül pedig méltóztassék lámpást yenni a kezébe s megkeresni azt a férfit az ugynevezett többség rendezői között, a ki ma valóságos majoritásra támaszkodva ki tudná vezetni a teljes és tökéletes politikai nihilből — nem az országot, hanem azt a politikát, a melyet a megboldogult kormány képviselt s a melyeken annyira világosan kimondott, ime: a csőd.

Nem kabinet-főnök, nem miniszterelnök kell ide, hanem: tömeggondnok. Tömeggondnok, a ki likvidálja ennek a politikának a csődjét. Ha ugyan lehetellennél nem teszi a csődöt e politikának teljes vagyontalansága: a tökéletes nihil.

Felfedező eskü, a mely a teljes vagyontalanságot kimutatná, nem szükséges. E politikának abszolút vagyontalansága köztudomásúvá lett Bécsben is, Budapesten is.

Nem tagadja azt már senkise. És Bécsben — úgy látszik — nem tudnak rá más segítséget, csak: stáriarimot. Tisza István után küldik rák Khuen-Héderváryt.

Tökéletes fejtelenség.

— Nincs kormány és nincs jelölt. —

Végre Tisza István is hazajött azzal, hogy nem végezhetett semmit. S ezzel tökéletes lett a fejtelenség és zűrzavar. Nincs kormány, nincs párt, a mely a kormányt támogatná, nincs munkaképes parlament, nincs miniszterelnökjelölt, nincs újoncz, de van ex-ex, van fejtelenség.

Mindezekből Bécs is érthető és Bécs is tanulhatna. Megérthetnék és megtanulhatnák, hogy csakis népszerű kormány és csakis nagy nemzeti engedmény teremthet rendezési viszonyokat Magyarországon. De nem. Se érteni, se tanulni nem tudnak odafönn. A helyett, hogy a példán okulnak volna, az erőszaknak még ádázabb megtestesítőjével fenyegetnek meg minket: Khuen-Héderváryval.

Tisza kudarcza.

A politikai körökben már jókor délelőtt elterjedt a híre, hogy Tisza István reggel tíz órakor audiencián volt a királynál és jelentést tevén róla, hogy missziója nem sikerült, visszaadta a kapott megbízást.

Elhez a híre azután a legkülönbözőbb kombinációkat fűzték. Emlégetek elsősorban, hogy ezek után Wekerle Sándor kap megbízást kabinetalakításra — és konstatahatjuk, hogy ezt a hírt nagy szimpátiával fogadták mindenfelé — de emlégetek azt is, hogy Széll visszatér, majd beszéltek, hogy gróf Andrássy Gyula a jövő embere.

Egyes Tiszához közelálló politikuskok pedig makacsul hirdették, hogy gróf Tisza Istvánról lehetetlen föltenni, hogy végkép meghátrált legyen. Annak a véleménynek adtak kifejezést, — de ez inkább csak pium desiderium volt, — hogy Tisza alkalmasint csak jelentést tett eddigi eljárásának siker telenségéről és most majd más utasításokkal ellátva, esetleg konzessziókat hozván magával, folytatja kabinetalakítási kísérleteit. Hogy azonban ez a föltevés mennyire nem volt helyes, az eléggé kiderül az alábbi bécsi jelentésből, melyet tudósítónk küld nekünk:

Bécs, jun. 19.

Tisza István ma reggel érkezett meg Bécsbe és délelött tíz órakor volt kihallgatásán a királynál.

Előzőleg, reggeli kilenczór a király felőrt különkihallgatáson fogadta Fejérváryt aki után Tisza István gróf jelent meg a királynál. Tisza azt jelentette a királynak, hogy programja számára nem tudott a magyar képviselőházban többséget találni s hogy emelől fogva kéntelen a királyt arra kérni, hogy megbízása alól mentse föl. A király, a ki kegyelmesen hallgatta meg ezt az előterjesztést, fönn-tartotta magának további elhatározását. Fejérváry báró tovább is Bécsben maradt, hogy résztvegyen a közös hadügy-miniszteriumban folyó tárgyalásokban.

Az osztrák politikai körökben elterjedt hírek szerint, Tisza kifejtette a király előtt, hogy a kapott megbízásnak képtelen eleget tenni, mert a szabadelvű pártban nem tud többséget szerezni.

Tisza a Burchból a magyar miniszterium palotájába hajtatott, a hol egy óra hosszáig tanácskozott Fejérváryval. Innen szállóajába ment és miután átöltözött, több magánlátogatást tett. Tisza délután három órakor utazott el Budapestre.

Felhivatalos kommunikék a Bécsben történtekről a következőket jelentette:

Bécs, jun. 19.

Gróf Tisza István ma reggel ideérkezett, hogy ő Felsőnek jelentést tegyen megbízása eddigi eredményeiről és további javaslatok terjesztéséről Felsőre, a mely helyzetből való kibontakozás czéljából.

Gróf Tisza délelött tíz órakor jelenik meg legfelsőbb kihallgatáson. Előtte báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter fogadta ő Felsőre magánkihallgatáson.

Arról, hogy gróf Andrássy Gyula hivatalt volna meg, vagy hogy meghívása küszöbözölne, itt még mit sem tudnak.

Bécs, jun. 19.

Ő Felsőre ma délelött tíz órakor hosszabb magánkihallgatáson fogadta Tisza István gróft. Tisza gróf jelentést tett a királynak a kabinetalakításra irányzott tökéleteséről és kijelentette, hogy mivel a képviselőház többsége az általa alkalandó kabinet részére nem volna biztosítható, ebbeli misszióját visszaadja ő Felsőre kezébe.

Ő Felsőre a jelentést kegyesen fogadta és a további rendelkezést fenttartotta magának. Tisza István gróf ma délután visszatért Budapestre, míg Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter még itt maradt, hogy a közös hadügyminiszteriumban aktuális tárgyalásokat tovább folytasson.

A Hofburgból visszatérve, Tisza István a bankassai magyar miniszteriumba ment, ahol hosszabb ideig értekezett Fejérváry Géza báróval.

A Pester Lloyd-nak egy bécsi távirata azt jelentette, hogy Tisza el van határozva, hogy további missziót nem vállal el, mert nem akar az eddiginél más programmal fellépni, még az esetre sem, ha most

Az Egyetértés tárczája.

Az utolsó Palásthy.

— Az Egyetértés eredeti tárczája. —
 Írta: EÖTVÖS KÁROLY.

Az én falumról s az én ösömről szól ez a kis történet.

A Nagy-Mezőn levő birtokomon keskeny ut vezet keresztül. A birtok a határon fekszik s az ut, a mint kiér belőle, a szomszédos Fehérvármegyébe lép át. A határnál áll a Hármashalom; emberkézhányta kerek domb egymás mellett mind a három. Kupját a kakukfu, árkat a vad szederinda lepi el. Századok óta áll ott a Hármashalom. Térítő papoktól, erőszakos nagy uraktól itt védtek meg őseim az ő kis birtokukat.

Már kis gyermekkoromban hallottam a vén gulyástól, a vén Basa Szentétől, mikor rámutatott a Hármashalomra:

— Itt halt meg az utolsó Palásthy, hogy ki volt az az utolsó Palásthy s mikor halt meg és miért halt meg itt a Hármashalmon, azt már nem mondta a vén Basa Szenté. Azt megtudtam én s elmondom röviden s egyszerűen hűséggel.

Palásthy Boldizsár, a mi fölséges fejérműnknek, Rákóczi Ferencnek volt vitéz lovás hadnagya. Ott szolgált Béri Balogh Ádám esataiban, de utóljára tul a Fiszára is elkerült és ott volt az ecsedi lap oartján, mikor Majlátyné feloszlott az utolsó turucz lovas tábor. Onnan indult hazafelé s bizony esztendőbe telt, mire a sok bujdosó bajtársan s utközben való atyafi-látogatáson keresztül haza érkezett tul a Dunára, Mezőszentgyörgyre.

Mentéjéről minden szür levásott, földmáryának minden színörja foszladozott, eszmája se sárgaszínü volt már, hanem egérzínü, sarolyán se volt meg a czimere, már

a fegyvereit is elhagyotta imitt-amott, kit késpenzért, kit zálogban. Csak egy kurtanyelű fokos volt minden kezében. Csak a lova győzte meg egy küssé.

Igy érkezett haza. Birtokait rég felosztották már Pál bátyja és Ádám öcsése maguk között. Nem is esoda. Tíz esztendő alatt csak egyszer látták, ez is régen volt; 1707-ben volt, mikor a labanczok elpusztították a vidéket s felgyújtották a falut, a mint Béri Balogh generális maga előtt hajította őket. Ekkor egy napra otthon termelt Boldizsár ur is; szívesen látták, de bizony csak azért alatt, mert a ház még akkor is füstlőgött s abban fejt le nem hajthatta. Másnap elment csapatjával s ettől kezdve csak holt híre szállongott haza testvéreikhez s öreg édes anyjához.

De hát végre hazérkezett. Édes anyja és testvérei ott laktak a napnyugati részen a fűzfák alján abban a házban, melyet ma Márkus-háznak nevez a falu népe. Szívesen látták a bujdosó testvérét, rekont és atyafit mind az egész atyafiság. De hát még a jó édes anyja, mennyit sirt az, hányszor összeölelte, esőkolta nagy örömben? El sem lehet azt mondani.

Pál bátyja és Ádám öcsése másnap már előhozakodtak a birtok felől s atyafiságos jó szívvel ajánlották föl neki az igazságos osztályt.

— Majd ráérünk arra még, — szölt Boldizsár. — Táborhoz szoktam én gyermekkorom óta; meglehet, nálatok maradok, édes bátyám; az is meglehet, átveszem a jussomat és beleülök; — de most hadd nyugszom ki magamat, hadd szokjam meg köztetek, majd megállunk, mit csinálunk.

Telt az idő. Két tél, két nyár elmúlt már s Boldizsárnak még mindig nem jött meg a kedve a gazdasághoz. De nem is volt nagy kedve semmire sem. A milyen hírek szállingóztak: azok inkább busították,

mintsem vidították. A labancz lett az ur mindenfelé. A szegény kuruczok halgatni kellett. Dícsőséges fejedelméről se tudott bizonyosat. Megkínálták várnagysággal, de mikor bement a szekérvárosba körülnézni, az alispán azzal fogadta:

— No öcsém, nem lehet ám most már kiromkolni, de még csak emlegetni se szabad ám neked a párttűt fejedelmét.

Mit szólhatott volna erre? Isten megáldja vicszárni urambátyám, nem várnagynak való ember vagyok én. Lovára ült, haza koczogott s leült a nagy szíla alá busolni.

1715-ben a vármegye ádvénti közgyűlésére több bementek a szekérvárosba Veszprémbe. Radó István, Baditz Zsigmond, Perczel Sámuel — mind rokonok s bement velük Pál bátyja is.

Mikor hazajöttek, azt mondja Pál Boldizsárnak:

— Édes Bódi öcsém, most már igazán vigyáznunk kell a beszédünkre. A vármegyén kihirdették a törvényeket. Az országgyűlés kimondta, hogy a fejedelem csak párttűt volt s a hazának és a szabadságnak csak gonosz ellensége volt s a ki megemlékezik róla, vagy levelet ír hozzá, vagy hírt keres róla: az maga is párttűt s fejjével és jószágával játszik.

Boldizsár nagy felháborodással hallotta ezt a szót és azután a fejt esővályta:

— Nem lehet az, édes Pál bátyám. Nem lehet az országgyűlésen annyit kutyahüti ember. Ha pedig egy ember volt is igaz hittel az országgyűlésen: halálnak kellett ott ilyen végzésre történni.

Felnyergelt, lóra ült, átkoczogott Berhidára a szolgabíróhoz. Megkérdezte azt is. Az se mondhatott egyebet.

Bement a városba az alispánhoz. Megkérte, mutassa meg neki azt a törvényt. Az alispán meg is mutatta, el is olvasta, meg is magyarázta.

Boldizsár ekkor két kezébe vette a törvényt, két szemével megnézte a király pöcsétjét és aláírását, s két villogó szemével maga olvasta el azt a törvényt és midőn végére ért: két égő szeméből kicsordultak a nehéz könyecseppes végigfolytak remegő arcán, összeszorított ajkain s fekete nyalka hajuszán. Letette a papírost s két kemény öklét mellére szorította, hogy onnan ki ne törjön a keserű zokogás hangja. Időbe telt, míg az alispánhoz szót szólhatott.

— Igazság van ebben a törvényben urambátyám?

Az alispán öreg ember volt s tanult ember. De a mint nézte az ifju kuruczot s meghallotta ezt a szót: az ő szeméibe is könyek gyülekeztek.

— Ne kérdezz, édes öcsém, én már öreg ember vagyok, én erre a kérdésre meg nem tudok felelni.

Boldizsár a menteujjával megtörülte arcát, elköveztetett az alispántól, lova oda volt köve a bástyához, eloldozta, felült rá s haza ment.

Ez nap volt a karácsony előtt való nap. Kőd volt, dörög, mire haza ért.

Szólanul ette meg a vacsorát. Nem igen váltott szót azzal a három-négy atyafrokonnal sem, ki vendég gyanánt tölte ott a fele éjszakát. Hanem a mint az étkezésnek vége volt, odament az édes anyjához, megcsókolta kezét és ajkát s e szavakat mondá:

— Édes lellem jó anyám! A hol a szabadság van, ott van az én hazám s én bujdosó fejedelmem mellett van az igaz magyar szabadság.

De nem használt ez a szó a rokon atyafiaknak. De az ő sirásuk sem használt Boldizsárnak.

Másnap korán fölkel. Lovát, löszerszármát rendbe hozta. Istenisztelet után együtt étkezett anyjával és testvéreivel. Étkézes után megcsókolta, megábiratta. Elment nyíra jóra pattant s elindult kelet felé, a Hármashalom felé.

Testvérei és síró anyja kocsin elkísérték a Hármashalomig. Ott megálltak. Boldizsár még egyszer leszállott a lováról, még egyszer összecókolta szeretettét. Még egyszer

— Nem eresztetek, lellem jó fiam. Én vagyok a te szülőanyád. Én nem engedem, hogy elhagyj engem és elhagyj a te hazádat.

— Hej, édes lellem, jó anyám! A hol a szabadság van, ott van az én hazám s én bujdosó fejedelmem mellett van az igaz magyar szabadság.

De nem használt ez a szó a rokon atyafiaknak. De az ő sirásuk sem használt Boldizsárnak.

Másnap korán fölkel. Lovát, löszerszármát rendbe hozta. Istenisztelet után együtt étkezett anyjával és testvéreivel. Étkézes után megcsókolta, megábiratta. Elment nyíra jóra pattant s elindult kelet felé, a Hármashalom felé.

hajlandóknak nyilatkoznak is arra, hogy más hurok pengessék. De oda fog türekedni, hogy a szabadelvű pártot össze... Szóval, a magyar politika nem a legjobb képviseletnek örvend.

Tisza Istvántól eszerint végké! elbueszhatunk. Egész szereplése nagyon pitoyabilis volt. Elvárhatni jóformán meg se tudják érteni, hogyan történt ez a csufo felülés. A komplot, amely ugyanis Tisza Istvánt akarta az ügyek élére állítani már négyhetes. Már négy héttel ezelőt bevégzett tény volt Széll Kálmán csejtése, valamint az is, hogy a Tisza István ugynevezett „vaskeze” veszi át a kormányrud vezetését. Négy hét állott Tisza István rendelkezésére, négy héttel kutatható, tapogatózhatott, tárgyalhatott. S amikor az előre megállapított napca, az előre megszabott órában bekövetkezett a válság és Tisza István megkapta a megbízatást, egyetlen volt, tanácsatlan, kapkodó, Nemesak a helyzetet nem ösmerte, nemesak a kibontakozás útját nem látta, de nem ösmerte a környezetét se, a pártját, sőt a barátait se. Amikor már a józom ész szerint ott kellett volna lennie, hogy kész listát visz a Felsőházhoz huszonegy óra alatt, ott állott, hogy egyetlen tárca-ra se tudott vállalkozni kápn.

Nemesak most, nagyon hosszú időre bukott meg Tisza István.

Miket mond ő maga.

Még a délelőtt, közvetlenül a királyi kihallgatás után Tisza István beszélgetett a bécsi Fremdenblatt egyik szerkesztőjével, s a következőket mondotta:

— Eppen most fogadott ő Felsőház külön kihallgatásán. Én részletes jelentést tettem a felsőház küldetésének eddigi eredményeiről, a megfigyeléseimről és jelenségeiről, amiket az utóbbi két napon Budapesten észleltem, s ama faradozásokról, a mikkel küldetésemet meg akartam valósítani. Azt is kifejtettem, hogy sajnós nem sikerült kormányt alakítani, s hogy faradozásaim hiabavalók voltak. Ő Felsőház fejtegetéseimet egészen hallgatta meg, s jóakaró, a leghelyesebb szavakkal vette tudomásul, hogy új kabinetalkitáson nem sikerül. Még ma mindenesetre visszatárazom Budapestre. A mostani magyar politikai helyzetéről ebben a pillanatban még nem nyilatkozhatom. Remélhetőleg rövid időn sikerül a mostani zavaros politikai helyzetet tisztázni.

Ezeket mondta. Nem sok. Egy könyomatos jelentés: sok szó, kevés tartalom.

Fejérvárban.

A magyar politika vezető személyiségei közül ez idő szerint csak báró Fejérvár Géza honvédelmi miniszter van Bécsben. Szóval, a magyar politika nem a legjobb képviseletnek örvend.

Fejérvár meg akarja várni, hogy kik jönnek, illetőleg hivatalok ő Felsőházhoz. De a látszat kedvéért folyton tárgyal Pitreich hadügyminiszterrel. Szóval összehúzó a veszedelmest a károssal.

Fejérvár bécsi tartózkodásáról egyébként felhívatólasan ezeket jelentik:

Báró Fejérvár Géza honvédelmi miniszter a felhívott a halmok egyikére s szénézett a vidéken.

— Mikor jössz vissza, lelkem fiam? — Visszajövök, édes lelkem jó anyám. Estendőre vagy kétfőre megint itt leszek a Hármashalonnál.

Lovára ült. Elvágtatott. Elyelte a kőd és a sötétség. — Csak az utolsó szava ne lett volna.

Ha fordult az estendő, jó édes anyja kórán reggel kiment a Hármashalomhoz. Várta bujdosó fiát. Ő akarta először meglátni.

Néhány évig elkísérték fia, aztán unokái. Ha vihar fut, ha fergeteg dult, ha esik: öngött: az öreg anyja mindig ott volt.

Sok esztendő telt már el. 1745-ben már gyöngye volt, már beteg volt az édes anyja. Az ágyat nyoma hetek óta. Egyszer azt álmodta, hogy laza jött a bujdosó fia, látta jónai messziről, a tarnóczi mezők felől fiatalon, delezegen, sárga lován, fényes öltözében. Még hallotta is, a mint elkiáltotta: Egy reggelén üres volt a beteg anyja ágya. Hiába keresték a ház körül, a faluban. Nem találták.

Főkelt a halálos beteg, felöltözködött s a mikor senkisen látta, kivászorgott a Hármashalomhoz. Ott elhagyta ereje s lerokadt az egyik halom oldalára.

Szél fujt, esik, hideg volt, horította a havat a fergéteget. De az anyja meglátta a fiát messziről, a tarnóczi mezők felől, amin jött fiatalon, delezegen, sárga lován, fényes öltözében. Még hallotta is, a mint elkiáltotta: Édes anyám, édes jó anyám!

Pedig nem jött senki. Csak a sötétség jött. Varjak repültek lomhán a falu felé, vadludak sühogtak fent a Balaton felé. Csak a szél süvöltött.

Ott találták meg az anyát holtan, hidegen, azon a halmon, melyen utóljára állott bujdosó fia, oda volt borulva utolsó lábanymára s oda volt fagyva hulló könye.

holnapi napot még Bécsben tölti. A honvédelmi miniszter bécsi tartózkodása kizárólag katonai kérdésekkel függ össze. Báró Fejérvár ma délelőtt hosszasan értekezett Pitreich közös hadügyminiszterrel, a kinek a hadügyminiszteriumban hosszabb látogatást tett. Fejérvár Gézáról egy érdekes bon-mot is jelent bécsi tudósítónk. Mindenesetre olyant, amely jellemzi a helyzetet. A Ballplatzon ma délután egy hírlapíró megszólítja a kegyelmes urat: — Mi van, hogy van, kegyelmes uram? Van-e jelölt? Habemus papam? Fejérvár kedélyesen válaszolt: — Kedves barátom! Nálunk nem mennek olyan könnyen a dolgok, mint az újságnál. Maguk megírják egy félóra alatt egy cikket, de miniszterelnököt nem lehet olyan könnyen csinálni.

Khuen-Héderváry miniszterelnök?

Későn éjjel kipattant a titok, hogy ki legyen hát az a providenciális férfi, akit a korona most kiszemel Magyarország kormányzására. A következő bécsi hír adta tudtul:

Bécs, jun. 19.

Gróf Khuen-Héderváry horvát bán holnap reggel ideérkezik. A bán a király a holnapi délelőtt folyamán kihallgatáson fogja fogadni.

A Tisza István-kombináció óta semmiféle meglepetés ezt az országot tulajdonképpen már nem is értheti. Mégis a legkínosabb hatást van hitvatva kelteni, hogy Khuen-Héderváry az, a ki felé a korona és Fejérvár bizalma irányult.

A milyen felháborító, éppen olyan mulatságos is, hogy ez az új miniszterelnök Magyarország kormányzására. Felháborító azért, mert ez az ember huszvébi kormányzására alatt Horvátországban a legelőjáltabb helyzetet teremtette és mulatságos azért, mert az ez az új ur egyszer már jött, úgy, ahogy tegnap Tisza István jött, t. i. alaposan felsült.

Még élnek emlékezetben lehet az a nagy kudarca, a melyet gróf Khuen-Héderváry ezelőtt majdnem tíz esztendővel aratott, a mikor — mint emlékeztet — ő Felsőház Wekerle Sándor megbuktatására Khuen-Héderváryt megbizta kormányalkitással, a mikor is ez a derék férfi — egyhén szólva — valósággal kitépett a szabadelvű pártból, se minisztert, se pártot magának szerezni nem tudott. Szégyenszemre kénytelen volt elvonulni és Wekerle ismét elfoglalhatta miniszteri székét. Vagyis szakaszott úgy járt, mint tisztelt rokona, Tisza István ur, akivel ugyancsak senki sem akart szóba állni.

Sen a saját csufos kiakolbolitása, sem Tisza István legfrissebb keleti nagy fiaszkója nem vették el a kedvét ennek a nagyszabású férfúnak attól, hogy újból szeresés próbáljon. Ő Felsőház holnap meg fogja bizni — nyilván nem kabinetalkitással, az egészen mellékes lesz — a nagy feladatát, melyre katonák már régóta készülnek, t. i. Magyarország pacifikálásával.

Khuen-Héderváry megbizása az alkotmányosság felüggesztését és az ugynevezett «elégedetlen elemek» kiűldözését jelenti. Az ő fegyverei ismereteseik: *csendőrség, katonaság és státárium.*

Ugy van, ugy! Státárium kell Magyarországnak! Régen megérett már erre és csak a bécsi körök mesés békétürésének köszönhető, hogy mindenféle alkotmányos formulákkal próbálták megoldani a válságot. Ennek a Horvátországból látvózni kényszerülő, erőszakosságban és törvénytiprásban mindenkit fölülmuló, kíméletlenségben és cinizmusban pártját ritkító, — sajnos magyar nevet viselő — férfúnak olyan sötét céljai vannak, a melyekkel szemben minden Magyarországon élő épkezál embernek talpra kell állnia. Ha ez az ur holnap megbizást kap ő Felsőházól, Magyarország minden épkezál emberének azonnal az *aktív rezisztenciát* kell foganatosítania. Hisszük, bizunk benne és magunkban, hogy ha el tudunk bálni Bachchal, Scherlinggel és Haynauval, el fogunk tudni bálni Khuen-Héderváryval is. Ezt vegye tudomásul, mielőt! lejjön ide Magyarországra pacifikálni!

Bomlás a szabadelvű pártban.

Ebben a pillanatban voltaképp lehetetlen szabadelvű pártról beszélni. Eddig is csak abuzus volt ez a hangzatos cím. Nincs egységes szabadelvű párt, a mint nem volt soha, de vannak pártok a pártban, minde- nek önálló szervezettel, mindenik külön kerettel, más törekvésekkel, más programmal, ahogy volt mindig. Mindegyik párt külön tart üléseket, tárazákat követel az új kormányban, végrehajtó biztosságokat választ

és feltételekhez köti az új kormány támogatását. Ez a szétesés megmutathatja Bécsnek, hogy a katonai javaslatok sorsa meg van pecsételve. Magyarországon lehetetlenné váltak. Három állítolag „szabadelvű” párt van most: a régi szabadelvűk, a régi nemzetiek és a kaszinó párt, a mely inkább agrárius, mint szabadelvű. Ma a régi szabadelvűk is újra szervezkedtek ezek közül. A volt nemzeti párt.

A Continental-szálló télikeretben ma is számosan gyűltek egybe a volt nemzeti pártiak és a kormánypártiak velük rokonszenve képviselői közül. Gróf Apponyi Albert foglalta el az asztalt. Ott voltak Gulner Gyula, Nagy Ferencz, Szentiványi Árpád és Gyula, Bolgár Ferencz, Ivánka Oszkár, Blaskovich Ferencz, gróf Bethlen Bálint, gróf Batthány Tivadár, Mihályi Péter, Drakulics Pál, Issekutz Gyözö, Hammersberg László, Urmánczy Nándor, Maróthy László, Smialovszky Valér, Kiss Ernő, Eggenhoffer József, Böszörményi Sándor és mások.

A csoport nagy melegezéssel vett tudomást arról, hogy gróf Tisza István küldetés teljes sikertelenséggel jött és hogy a király elfogadta az ő lemondását. Wekerle Sándort, gróf Csáky Albert és gróf Andrássy Gyulát emlegették, mint akik közül az urakodó az új miniszterelnököt ki fogja jelölni. Legszivesebben persze Széll Kálmán visszahívását látnák. De bárki jöjjön is, a volt nemzeti pártiak csak úgy támogatnák, ha nagy, életbevágó engedményeket hozna a katonai kérdésekben Bécsből, mert az a nézetük, hogy Magyarországon a jelen katonai politikával kormányozni nem lehet többé, hanem csakis a nemzeti vívmányok megadásával.

Ugy látszik, Tisza balsikere igen fölbátorította Apponyiakt, mert most már báró Fejérváry föjt is kívánják. Egyenesen politikai morába ütöknek ugyanis, véleményük szerint, bármely lenéző kormányelnöknek az eljárása, hogy a volt honvédelmi minisztert befogadja kabinetjébe. De magának gróf Apponyinak is visszatart az eltekve, kijelentette, hogy igenis — minden ellenző hir dacára — megmarad a képviselőház elnöki székében, a mig a hatvány és a házszabályok alapján folytathatják működését s a mig a Ház többsége ellene nem fordul.

A régi szabadelvűek.

Látára annak, hogy miként tömörültek a volt nemzeti párt és az ugynevezett kaszinópárt, az ő-szabadelvűk is elhatározták, hogy mint a szabadelvű párt külön frakciója tömörülnek, külön szervezettel órándó meg a liberálisus érdekeit.

Az ő-liberálisok első találkozása ma délelőtt történt meg Werner Gyula képviselő lakásán, ahol a kormánypártiak hetvenhárom tagja gyűltek egybe.

Során a tanácskozásnak, melyen Vörös László volt államtitkár elnököl, konstatálták hogy a frakciózó 161 képviselőre számíthat.

A politikai és parlamenti helyzetre vonatkozó beható vita után elhatározta az értekező, hogy az ő-liberálisok csak olyan miniszterelnököt fognak támogatni, a ki úgy kabinetje összeállítása, mint kormányzati programja dolgában biztosítékokat nyújt, hogy az igaz szabadelvűség érdekeit meg fogja óvni.

Az egybegyűltek végrehajtó biztosságot is küldöttek ki, mely báró Feilitzsch Arthur, Rohonyi Gyula, Münnich Aurél, Kubinyi Géza és Mikszáth Kálmán képviselőköl áll. Ez a biztosság permanenciában lesz. A frakciózó az új kabinet létrejöttéig naponta tart értekezletet.

Kompromisszum.

Politikai körökben ma már kezdte elnyomni azt a kérdést, hogy ki jön, az a nagyobbik kérdés, hogy mit hoz. Mert ma már általános az a hit és meggyőződés, hogy nagyobb engedmények nélkül kormányozni ezidőszent lehetetlen. Ép oly lehetetlen, mint a katonai javaslatokat változatlan formában elfogadtatni.

Már a kormánypárt nemzeti párti töredéke is kijelentette, hogy nemzeti engedmények nélkül nem támogatja az új kormányt. De másfelől is hangzik ez a követelés, sőt Bécsben is hangoztatják.

Igy a Neue Freie Presse ma este ezeket írja: Ismeretes, hogy Tisza grófön kívül a legtöbb politikus a király előtt azt az álláspontot képviselte, hogy a mostani szituáción csak úgy lehet segíteni, ha egyelőre beírja a jelenlegi unjcz-jutalékkal s a Haubitz-ütegeknek szükséges legénység megzavazásával, a kontingens emelést pedig a véderőrvény reviziójára tartják fenn s azzal egyidőben gondoskodnak a házszabályoknak bizonyos határok közé szorított megváltoztatásáról is. Most már, mivel az alkotmányba ütöközö kísérleteket kizárnak tekintik, idevaló politikai kö-

rökben annak a nézetnek adnak kifejezést, hogy most már az engedmények megadásához való hajlandóság mindinkább erősödik. Sőt azt is állítják, hogy ebben a szelemben megirt emlékirat, amit a Széll-kormány egyik tagja zövegezett meg, már hosszabb ideje a király kezében van. Az emlékirat szerzője állítolag dr. Lukács pénzügyminiszter. Ugyanez az álláspont hirdeti ma a nemzeti párt budapesti német lapja is, valamint a következő jelentés is:

Az egész magyar parlament azon a nézetben van, hogy az unjczok számának szaporítását a nemzeti kívánások teljesítésével kell összekapcsolni. A válságot eszerint csak úgy oldhatják meg, ha az obstrukciónak engedményeket tesznek s így a hadsereg vezetésében többé-kevésbé mélyreható változásokat ejtenek meg. Ennek az álláspontnak adott kifejezést dr. Wekerle is a király előtt s gróf Tisza beszámolója is bizonyossá arra, hogy nemzeti engedmények nélkül többséget nem lehet szerezni. A krízis megoldását, hacsak meglepések nem állnak közbe, csupán egy módon reményelheti: ha visszatérnek a régi útra s a többség s a kisebbség között a jövendő miniszterelnök közvetítésével új paktumot kötnek. Ezelőt Magyarországon a gravamenek politikája uralkodott. Most heábtu paktumos politika ideje. Mitaún ennek Széll Kálmán a legheavélyesebb képviselője, tulajdonképpen az ő visszahívása volna a válság megoldása. De a volt miniszterelnök kijelentette, hogy most a hivatala újból való elfoglalására nem is gondol.

Mit akarnak Bécsben?

Legjobb értesüleink szerint Bécsben ma irányadó körökben konstatálták a helyzet veszedelmes voltát. Konstatálták, hogy nincs kormány, nincs egységes párt, nincs munkaképes parlament, nincs unjcz s eleintén arról volt szó, mindebből csak engedmények árán lehet kibontakozni. És hogy már a szabadelvű pártot se lehet engedmények nélkül meg csak a látszatra se összeforrasztani.

A mai tanácskozásön mindazonáltal az ugynevezett nemzeti aspirációk szöba se kerültek. A katonai javaslatok tökéletes visszavonásáról se akartak beszélni. Az a meggyőződés, hogy a létszámemeléssel semmi esetre se lehet a véderőrfórmot várni. Ennek a reformnak tervezete öt hónap eelött semmi esetre se készíthető el, s a mig az összes retortákon átmenve életbe léphetne, abba beletelik legálább egy további év.

S így a hadsereg nemcsak az idén, de a jövő esztendőre se kaphatna több unjczot, amit katonai körökben lehetetlennek tartanak.

A felmerült terv tehát az volt, hogy a követeléseket mérsékelni kellene. Hét-nyolcezer katonával többet kérni a rendés létszámánál, mindössze annyit, amennyi a Haubiczok kezelésére szükséges. Eről azt hiszik némelyek, hogy az ellenzék is belenyugszik, mert szerintök az ellenzéki szónokok is hangoztatják, hogy a delegációkban megszavazott tarazkokhoz hajlandók legénységet adni.

Utóbb — ugy látszik — még ezekről a tervekről is letektek és jelszó lett: az erőszak.

Barabás a helyzetről.

Barabás Béla a függetlenségi párt alelnöke érdekesen nyilatkozott egy aradi újságró eelött a függetlenségi párt magatartásáról, Tisza Istvánnal szemben. Noha ma már túlhaladott álláspont, mégis érdekesnek tartjuk ismertetni.

— A függetlenségi párt — mondta Barabás — elemte a legnagyobb elkéserezzéssel fogadta a Tisza miniszterelnökjelöltségét, mert benne az erőszak mesterét láttuk; a függetlenségi párt azonban bevarta volna Tisza programját. Ha ebben a katonai javaslatokra nézve merevséget vagy az erőszak legkisebb jelét, a házszabályok szigoritásának szándékát, a törvényen kívüli állapotban a Ház fozszlatásának vagy törvénytelen sorozás elrendelésének tervét fogja látni, illetve Tisza erre nézve nyilatkoznék: a függetlenségi párt a legkérelhetlenebb elszántsággal menő, semmi kíméletet nem ismerő harczot fogna elene indítani, ugy hogy Tisza egy hétig se alhatna meg a helyét. Ha azonban a katonai javaslatokra nézve engedményeket helyeztet volna kiátásba és tisztességes kompromisszot ígér, a függetlenségi párt várhozó álláspontot foglал el.

A beszélgetést ezzel fejezte be a függetlenségi párt alelnöke: — Teljes lehetlenségnek tartom, hogy az új miniszterelnök ne hozzon engedményeket. E nélkül kormányzata meg van semmisítve.

Széllről szó sincs.

Noha a régi nemzeti párt még mindig Széll Kálmán visszatérését szeretné, politikai körökben általános az a hír, hogy ez a visszatérés lehetetlen. Legfőképp azokból az okokból, a miket ma már bőven ismertettünk.

Maga Széll Kálmán is ezen a meggyőződéson van, minek legvilágosabb jele, hogy ma már kiköltözött a miniszterelnöki palotából. A Döbrentey-utczában vett Széll Kál-

mán ideiglenes lakást, s ide szállította ma délelőtt a butorait. A képviselőház miniszterelnöki szöbjájából is elszállították Széll Kálmán holmiját. Jelölt annak, hogy ha tudna, se akarna Széll Kálmán visszatérni.

Ilyen sietve még egyetlen bukott miniszterelnök se hagyta oda a budavári palotát.

Wekerle és Fejérvári.

A következő felhívatólas jelentést kaptuk: (Bud. Tud.) Egyik esti lap azt a hírt hozta, hogy csütörtökön délután Wekerle Sándor lakásán hosszasan tárgyalt báró Fejérvár Gézával s ugyanott husz urral később este értekezett.

Mint illetékes forrásból értesülünk, Wekerle sem csütörtökön, sem máskor semmiféle értekezleten részt nem vett, Fejérváry báróval pedig hetek óta nem beszélt. Egy okkal több, hogy Wekerle megbizátását óhajtsuk.

Kállay Béni.

Bécsben, de budapesti politikai körökben is a nap folyamán ma egy új név került forgalomba: Kállay Béni közös pénzügyminiszter neve. Bécsben, mint a legjobb forrásból tudjuk, azt hiszik, hogy Kállay Béni volna a legalkalmasabb magyar miniszterelnök. Erélye, tudása, magyar volta, s a király nagy bizalma kiválóan predesztinálja erre a helyre.

Mi viszont ugy értesülünk, hogy Kállay Béni nem óhajt magyar miniszterelnök lenni. A mint a multban nem vágyott, a jelenben se vágyik erre a dicsőségre. Továbbá akadály az is, hogy Bosznia nézve bécsi udvari körökben nélkülözhetetlenek tartják az ő személyét.

Csak egy esetben lehet tehát Kállay magyar miniszterelnök: csakis ő Felsőház egyenes kérésére és parancsára.

On revient toujours.

Egy melankolikus hang a politikai zűrzavarban: A budapesti tudomány egyetem jogi kara tegnap tartott ülésen elhatározta, hogy Wlassics Gyula, Plösz Sándor és Lang Lajos minisztereket fölkeri, hogy tanári állásukat ismét foglalják el a jogi fakultáción.

Igen. A politika mulandó, a tudomány örökkevaló...

Ferencz Ferdinánd óhaja.

Magas katonai körökben, mint nekünk Bécsből telefonon jelentik, élénk felűtnés és tetszés keltett Ferencz Ferdinánd főherczegnek egy minap a magyarországi helyzetre tett megjegyzése. A főherczeg ur, a ki egyuttal Magyarország trónörököse is, többek eelött a következő kijelentést volt szives megtenni:

— A hatvanhetedik kiegészés nem ér semmit s ma mára a leg-sürgösebb, hogy Ausztria visszakkupálja Magyarországot.

Ferencz Ferdinánd nyilván meg fogja ezt czáfoltatni, a mint ahogy neki egyáltalában szokása, hogy állításait maga dezavuuálja. A mi azonban nem változtat magán a sajnós és felháborító tényen.

Mód nélkül jellemző, hogy a katonai körök milyen örömmel fogadták ezt a hírt, a mely bizonyossága annak, hogy t. cz. katonának már szeretnének bevonulni Magyarországra.

A pártkörökből.

A pártkörökben ma is élénk volt az élet. Az egyes konvokulációsülésezésekről már szólottunk, itt csak a landeltről és a klubok hangulatáról adunk értesítést.

A szabadelvűek.

A szabadelvű párt liberális elemeinek délelőtt tartott értekezete nagy konsternációt idézett elő este a klubban. Tisza István hajótörést szenvedett missziójával, kombinációkkal, miniszter-tippelésekkel nem törődött többé senki.

A volt nemzeti pártiak megrökönyödve látták, hogy a szabadelvű elemek — szervezkedésük után — milyen impozáns erővel vonulnak fel. Sokan közülök ki is fakadtak:

— Ez már igazán párt a pártban!
— Bocsnatol körünk — felelték a liberálisok — csak a példátokat követjük. És még azt sem egészen, mert mi olyan czélokot tűztünk magunk elé, mint ti.

— Az mindegy; szervezkedtetek.
— Igaz! Szervezkedünk! De nem titkoljuk ám, hogy mit akarunk ezzel; ninesenek hátsó gondolataink. Megmondjuk nyíltan, hogy mi a tervünk! Tudni akarjuk, hogy kik az igazak és kik nem azok. Tudni akarjuk, hogy kire számíthatunk. Nos, tudjuk! És most nyugodtan várjuk a kabinetalkitást. Személyi tekintetek bennünket nem vezetnek, ez értésétek meg jól. Nem kötjük magunkat senkhez, hanem a ki jön, annak nem szabad antiliberalisnak lennie; annak jó szabadelvűnek kell lenni. Még azt is megmondjuk, hogy most részlet-kérdésekkel nem foglakozunk. Katonai javaslatok?... Engedmények?... A faszúlt nem ide helyezzük, hanem a tizta szabadelvűségre. Nem szabad annak a téves nézetnek gyökere vetni, hogy most Tisza Istvánnak — a ki

pedig liberális hat már nem érezni is fo... den jó szabakintetek — e... nak. Hogy n... ban, bizonyí... mitor a tiszt... megalakult...
A volt n... legujabb sze... szabadelvűek... tosbaban né...
— Elegen...
— hogy m... Tisza Ist... de dörgö... Eszrevélen... barátjaival...
— Az Andrá... igazoltság...
— Hogy h... hát mi nem... különválás...
— Ha lib... szervezkede... en látnak... — Álljate... — Na, az... halvan emb... kusabb...
— Az Andrá... hogy öket... — Sen... — Ezt ig... ineskedtek...
A klubba... olyan elev...
— A minis...
A függé... este kevese... eelt. Arra... teljesíté... töle oyer... hozautazot... megoldása... napokat ve... legalább né... repe. Egyé... minden pill... tagjai is m...
A függé... sel fogadtá... nyívalt inka... a legnagyobb... Tisza István... uralmát ak... den alkalom... Az elkésem... hogy a pár... nem is pag... hogy ha a... alkalmazni...
— Azt, hog... tekintélye... lalt Tisza... veteli a ne... közzelme... azt a hazai... párt labord... párt annál... szabadelv... getlenségi... sságát, így... előidézté... meg a szab... bizonyos... nélkül nem... ime alkalm... szabdelvű... szál a há... nyenyek... ellen...
A régi... külön párt... égi párt... a szabade... szakadás... nines mit...
— Arra né... mai szery... hangsúlyo... irányzatna... függetlens... elvűséggel...
— Ha o... ket az... elvűség:... is Tisza... reakció... Hogyan á... alkotmány... gar szab... akarta álta... az ipazi sz... mezik a... reakció... saját kilö... a hamisít... értéke sim...
Egyébir... még zavart... kibontakoz... pontján...
— A népp... hogy ezer... zásra jön...

KÜLÖNFÉLÉK.

Fehér néger. A négerek közt vannak albinok, akiknek színe a fehér fajéval...

Az új francia halhatatlanság. Alig néhány napja, hogy Rostand megírta a székfoglalóját a francia akadémiában...

hánnyak Massonnak, hogy az objektívás örve alatt kisebbíteni törekszik Napoleont...

Ötven perc alatt a osztonán át. A clydei hajógyárban nemrég készült el a királyi névre keresztelt hajó...

Az ismertető jel Déanger. párisi karmester egész Páris ismeri a kopaszágáról...

Kinek a koponyája ez? A hivatalnok egy pár percig gondolkodott, aztán hargosan, habozás nélkül mondta...

Szerkesztői üzenetek.

(Levélben nem válaszolunk, de e rovatban hozzáuk intézett tudakozásokra készséggel felelünk.)

3322 előtérít. No nem az első, a ki azt kérdező, hogy mit illik egy leányknak olykor tenni, ha éjjele zenét kap?

Régi előtérít. Nem könnyű dolog ilyen alkalomra a megfelelő meglepetést kieszélni...

R. P. Szombathely. 1. Elismert sorait nagyon szépen köszönjük. 2. A fapapírslaki névrendek...

Lyra. A cimbalom sokkal könnyebben elcsúszhat, mint a zongora és magyarosabb is. Az nem áll, hogy nem való uralni embekek...

Kiváncsi jó hatással szokott lenni a kéz felhívése szempontjából a következő összetételű lenge...

M. J. Kételek. Az annak a gyárosnak egészen a magyarázata. H. B. Zárószó. A magyar polgári törvénykezési rendtartás szerint a rendes eljárásban...

Felolvasó szerkesztő: Molnár Márton

Napirend.

Szombat, június 20.

Megnyit. Szombat, június 20. Róm. kath. Szele. 7 óra. Szele. 7 óra. Szele. 7 óra. Szele. 7 óra.

Színházak heti műsora.

Table with columns: M. kir. Operaház, Nemzeti színház, Vígyszínház, Népszínház, Magyar színház, Uránia, Várszínház. Rows: Vasárnap, Hétfő, Kedd, Szerda, Csütörtök, Péntek, Szombat.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései.

1903. június 19.

A) Árutőzsde.

I. Gabonaművek. - Árak készpénzben 50 kilogrammonként.

Table with columns: Buda, 76, 77, 78, 79, 80, 81. Rows: Tiszavida, Fejérmegyei, Pestvidéki, Bányási, Békási.

Table with columns: Származás, nem és minőség, Árforlyam. Rows: Rossz, Árpa, Köles, Zab, Tengeri, Repoze.

II. Különbéféle termények (készárú).

Table with columns: Származás, nem és minőség, Árforlyam. Rows: Ingyen borsó, 50 kilogrammonként, Szalonna, Szilva, Szilvaz, Heremag.

B) Értéktőzsde.

Table with columns: ÉRTÉKPAPIROK, Utolsó ár. Rows: Az I-IV. álltjegyű értékpap. Árfolyama, Magyar államadósság, Más közközlések.

ÉRTÉKPAPIROK

Table with columns: ÉRTÉKPAPIROK, Utolsó ár. Rows: Hazai bank-kezeslet, Magyar államadósság, Magyar államadósság.

VI. Takarékpénztárak részvényei.

Table with columns: Takarékpénztár, Részvény, Ár. Rows: Budapesti takarékpénztár, Pestvárosi takarékpénztár.

VII. Biztosító társaságok részv.

Table with columns: Biztosító társaság, Részvény, Ár. Rows: Magyar életbiztosító, Magyar tűzbiztosító.

VIII. Gazdasági részvényei.

Table with columns: Gazdasági részvény, Ár. Rows: Budapesti gazdasági részvény, Magyar gazdasági részvény.

IX. Bankok és pénzügyi részvényei.

Table with columns: Bank, Részvény, Ár. Rows: Magyar bank, Budapesti bank.

X. Vasművek és gépjármű részv.

Table with columns: Vasmű, Gépjármű, Részvény, Ár. Rows: Magyar vasmű, Magyar gépjármű.

XI. Könyvnyomdak részvényei.

Table with columns: Könyvnyomda, Részvény, Ár. Rows: Magyar könyvnyomda, Budapesti könyvnyomda.

Rakoni Szűz névnapjainak vizsgálata az Uránianál... M. J. Kételek. Az annak a gyárosnak egészen a magyarázata.

Vizállítás, 1903. június 19-én.

Table with columns: Inr., Centimtr., Béga, Centimtr. Rows: Kiszűtő, Duna, Pasau, Lina, Buda, Komar.

Körös.

Table with columns: Körös, Béga, Centimtr. Rows: Béga, Körös, Béga.

Maros.

Table with columns: Maros, Béga, Centimtr. Rows: Béga, Maros, Béga.

Jegyek magyarázata.

Table with columns: Jegy, Magyarázat. Rows: 100, 200, 500.

XIII. Közlekedési vállalatok.

Table with columns: Vállalat, Részvény, Ár. Rows: Budapesti villamos vasút, Magyar posta.

XIV. Sorsjegyek.

Table with columns: Sorsjegy, Ár. Rows: Magyar sorsjegy, Budapesti sorsjegy.

XV. Pénzjegyek.

Table with columns: Pénzjegy, Ár. Rows: Magyar pénzjegy, Budapesti pénzjegy.

XVI. Váltak árfolyama (látra).

Table with columns: Váltás, Árfolyam. Rows: London, New York, Béga.

XVII. Váltak árfolyama (hátra).

Table with columns: Váltás, Árfolyam. Rows: London, New York, Béga.

Budapesti Villamos Városi Vasút Részvénytársaság.

Hirdetés.

A Budapesti Villamos Városi Vasút Részvénytársaság folyó 1903. évi április hó 20-án tartott XII-ik rendes közgyűlése által a társaság igazgatóságának adott felhatalmazás és kereskedelmi magyar királyi Miniszter ur Ó Nagyméltóságának folyó évi június hó 16-án 32.348. sz. a kelt magas engedély alapján ezennel közzhírré tételük, hogy a társaság 12 millió koronányi alaptőkéje 14 millió koronányi fölé emelték, mely célból 2 millió korona névértékű 10,000 darab új részvény kerül kibocsátásra a következő módozatok szerint:

- 1. Kibocsátott 10,000 darab 200 korona névértékű, az 1904. évi osztalékról szóló szelvényekkel ellátott részvény 265 korona árfolyamon, mely részvények az 1904-ik üzletévtől kezdve vesznek részt a társaság nyereségében.
2. A régi részvényesek elővételi joga olyképp biztosítottik, hogy minden hat régi részvény, illetőleg élvezeti jegy birtoka egy 265 korona árfolyamu új részvény átvételére jogosít.
3. Az elővételi jog gyakorlása 1903. évi június hó 22-től kezdődik június hó 30-ig az angol-osztrák bank budapesti fióktelepének pénztárában (V. Fűrdő-utca 6. földszint) d. e. 9-12 óráig bejelentendő. Azok a részvényesek, kik ezt az elővételi jogot érvényesíteni kívánják, felhívhatók, hogy részvényeiket, illetőleg élvezeti jegyeiket a fenti határidőn belül a jelzett helyen kettős jegyzék mellett - melyek ugyanott díjmentesen adhatók ki - bemutatassák és minden új részvényüket 265 koronát, - a 200 korona névérték után megterítendő és az átvétel napjától 1903. évi december hó 31-ig számított 5 százalékos folyó kamat levonásával - lefizessék. A régi részvények, illetőleg élvezeti jegyek az elővételi jog gyakorlását kitüntető lebehelyezés után azonnal visszaadandók és az új részvények is azonnal kiszolgáltatandók.
4. Részjegyek nem adhatók ki.
5. Részvényesek, kik részvényeiket, illetőleg élvezeti jegyeiket a jelzett határidőn belül be nem mutatják, elővételi joguktól elesnek s azt később nem gyakorolhatják.
Budapest, 1903. évi június hó 18-án.

A Budapesti Villamos Városi Vasút Részvénytársaság igazgatósága.

